

Sygn. akt IV CSK 73/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku D.W.
przy uczestnictwie M.W.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 11 lipca 2017 r., sygn. akt III Ca [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił wniosek D.W. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, ustalił skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika M.W., dokonał jego podziału, zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 397.928 zł tytułem spłaty i oddalił (pkt 5) żądanie zapłaty przez wnioskodawczynię kwoty 95.679 zł.

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w G. zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie 5 w ten sposób, że zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 28.491,27 zł i oddalił wniosek uczestnika w pozostałej części oraz oddalił apelację w pozostałej części.

W skardze kasacyjnej uczestnik jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w zakresie wykładni art. 382 k.p.c. i art. 387 § 2¹ k.p.c., co do tego, czy sąd odwoławczy, zmieniając orzeczenie i tym samym nie przyjmując za własne całości ustaleń sądu pierwszej instancji, powinien enumeratywnie - czy co do zakresu – podać, jakie ustalenia pierwszoinstancyjne akceptuje, a jakie nie i dlaczego.

Ponadto, w ocenie uczestnika skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd drugiej instancji, „w postępowaniu odwoławczym, w rzeczywistości nie zrealizował swej funkcji rozpoznawczej i kontrolnej opartej na normie art. 378 § 1 k.p.c.”. Rozstrzygnięciu Sądu pierwszej instancji bowiem postanowiono szereg zarzutów naruszenia przepisów postępowania w zakresie metody oceny i rekonstrukcji stanu faktycznego, co implikowało konieczność merytorycznego odniesienia się przez Sąd odwoławczy do każdego z przedstawionych zarzutów w powiązaniu z kwestionowanymi elementami stanu faktycznego ustalonymi przez Sąd pierwszej instancji, a więc co najmniej ich powtórzenie w uzasadnieniu w powiązaniu z rozważeniami odnoszącymi się do nich zarzutów apelacji - czego Sąd odwoławczy zaniechał - w sytuacji, w której Sąd Okręgowy zmienił w części

zaskarżone postanowienie, co *ipso facto* oznacza, że nie zaaprobował całości dotychczasowych pierwszoinstancyjnych ustaleń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał powyższych okoliczności.

Sąd odwoławczy zmienił orzeczenie Sądu Rejonowego tylko w części dotyczącej roszczenia uczestnika wywodzonego z dokonanej przezeń spłaty kredytu zaciągniętego przez małżonków w czasie trwania wspólności ustawowej. Zmiana ta została szczegółowo uzasadniona z odniesieniem się do ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji. W istocie Sąd Okręgowy nie zmodyfikował ustaleń pierwszoinstancyjnych - przeciwnie, bazował na ustaleniach co do spłat z konta uczestnika oraz ze wspólnego konta uczestnika i G.W. - lecz uzupełnił je o ustalenie dotyczące kursu walut w chwili „zamknięcia umowy kredytu” i dokonał częściowo odmiennej oceny prawnej. W tej sytuacji, wbrew wywodom skarżącego, nie zachodziła konieczność szczegółowego odniesienia się do

wszystkich ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy. Zasadnicza aprobata dla ustaleń Sądu pierwszej instancji oraz wywody dotyczące spłaty kredytu są w zupełności wystarczające dla uchwycenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Jest zarazem jasne, że dokonanie ściśle określonej, fragmentarycznej modyfikacji albo uzupełnienia ustaleń faktycznych dokonanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, nie powoduje konieczności szczegółowego omówienia pozostałych ustaleń, które co do zasady sąd odwoławczy przyjmuje za własne. Jest to prostą konsekwencją utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, z którego wynika, że jeżeli sąd drugiej instancji aprobuje sposób, w jaki sąd pierwszej instancji ocenił dowody, jak i wyniki postępowania dowodowego w postaci ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, to wystarczy, że da temu wyraz w uzasadnieniu własnego orzeczenia. Nie ma potrzeby, aby powtarzał argumentację, do której odwołał się sąd pierwszej instancji, tak samo, jak nie ma potrzeby, aby po raz kolejny relacjonował fakty, do których odniósł rozstrzygnięcie (por. m.in. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Z tego względu przedstawionego przez skarżącego zagadnienia nie można uznać za istotne.

Skarżący nie wykazał też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.). Ze skargi kasacyjnej wynika, że oczywistą zasadność skargi skarżący wiąże z naruszeniem art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutu zmierzającego do podważenia twierdzeń Sądu Rejonowego o braku dowodów poczynienia przez uczestnika nakładów z majątku osobistego na budowę pensjonatu. W ocenie skarżącego, uwzględniając wiek uczestnika (większą ilość czasu na zgromadzenie majątku),

brak możliwości finansowania inwestycji z bieżących dochodów oraz ustalonego zaangażowania znacznych środków przed uzyskaniem kredytu, Sądy powinny dać wiarę zeznaniu uczestnika, że na budowę pensjonatu przeznaczył kwotę 245.000 zł uzyskaną z tytułu zwrotu pożyczki. Zarzutu tego nie można uznać za oczywiście zasadny już z tego względu, że w rzeczywistości Sąd Okręgowy odniósł się do niego - choć lakonicznie - wskazując, iż skarżący nie wykazał, że zwrócona mu kwota 245.000 zł została zainwestowana w budowę pensjonatu oraz że brak było możliwości ustalenia, w jakim zakresie budowa ta została sfinansowana z majątku wspólnego oraz majątków osobistych uczestnika i wnioskodawczyni. Zastrzeżenia skarżącego dotyczące nieustalenia przez Sąd, że nie przeznaczył on środków z majątku osobistego na budowę pensjonatu, choć uzasadniały to inne, poczynione w sprawie ustalenia, są zaś w istocie równoznaczne z niedopuszczalnym w skardze kasacyjnej kwestionowaniem ustaleń co do faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z powyższych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. Co do kosztów postępowania kasacyjnego Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., zgodnie z którą, każdy uczestnik ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46/10, OSNC 2011 r., nr 7-8, poz. 88).

jw

ał